

Фома Аквінський (1225-1274)

- ◆ Святий Тома́ (Фома, Хома, Томас) Аквінський (лат. Святий Тома́ (Фома, Хома, Томас) Аквінський (лат. Thomas Aquinas, нім. Святий Тома́ (Фома, Хома, Томас) Аквінський (лат. Thomas Aquinas, нім. Thomas von Aquin, італ. Святий Тома́ (Фома, Хома, Томас) Аквінський (лат. Thomas Aquinas, нім. Thomas von Aquin, італ. Tommaso d'Aquino, *1225 Святий Тома́ (Фома, Хома, Томас) Аквінський (лат. Thomas Aquinas, нім. Thomas von Aquin, італ. Tommaso d'Aquino, *1225, замок Рокказекка Святий Тома́ (Фома, Хома, Томас) Аквінський (лат. Thomas Aquinas, нім. Thomas von Aquin, італ. Tommaso d'Aquino, *1225, замок Рокказекка поблизу Аквіно Святий Тома́ (Фома, Хома, Томас) Аквінський (лат. Thomas Aquinas, нім. Thomas von Aquin, італ. Tommaso d'Aquino, *1225, замок Рокказекка поблизу Аквіно, Сицилійське королівство Святий Тома́ (Фома, Хома, Томас) Аквінський (лат. Thomas Aquinas, нім. Thomas von Aquin, італ. Tommaso d'Aquino, *1225, замок Рокказекка поблизу Аквіно, Сицилійське королівство — †7 березня Святий Тома́ (Фома, Хома, Томас) Аквінський (лат. Thomas Aquinas, нім. Thomas von Aquin, італ. Tommaso d'Aquino, *1225, замок Рокказекка поблизу Аквіно, Сицилійське королівство — †7 березня 1274 Святий Тома́ (Фома, Хома, Томас) Аквінський (лат. Thomas Aquinas, нім. Thomas von

Закони Т. Аквінського поділяв на такі види:

- вічний закон (згідно з ним Бог регулює всі вчинки);*
- природний закон (є відображенням вічного закону в розумних істотах, що ґрунтується на принципі, за яким необхідно домагатися блага й уникати зла);*
- людський закон (сукупність державних законів, що втримують людей від зла за допомогою страху, сили).*

Праці Томи Аквінського включають:

- 1.два великих трактати в жанрі суми, що охоплюють широкий спектр тем — «Сума теології» і «Сума проти язичників» («Сума філософії»)**
- 2.дискусії з теологічними та філософськими проблемами («Дискусійні питання» і «Запитання на різні теми»)**
- 3.коментарі на:**
 - 1)кілька книг Біблії**
 - 2)12 трактатів Аристотеля**
 - 3)«Сентенцій» Петра Ломбардського**
 - 4)трактати Боеція,**
 - 5)трактати Псевдо-Діонісія**
 - 6)анонімну «Книгу про причини»**
 - 7)ряд невеликих творів на філософські та релігійні теми**
 - 8)кілька трактатів про алхімію**
 - 9)віршовані тексти для богослужіння, наприклад робота «Етика»**

Внесок в розвиток культури

Теоретичний спадок Фоми Аквінського дуже значний і його взагалі важко переоцінити. На думку А. Койре і В. Кроффа, саме Фома Аквінський заклав підґрунтя традиції філософії Нового часу. За 49 років життя ним було написано багато творів, але головне місце належать працям «Сума теології» і «Сума проти язичників». Крім того, він писав філософсько-теологічні статті, коментарі на біблійні тексти, до творів Арістотеля, Прокла, Петра Ломбардського тощо. Стиль викладення чіткий, логічно деталізований, що на думку Гегеля, забезпечує ґрунтовність метафізичної думки з будь-яких питань теології та філософії. Крім цього Фома залишив безліч спеціальних богословських і полемічних трактатів, проповідей, листів і поезій. Аквінат визнає, якщо Бог є Першосуще, яке усе перевершує і яке є Причиною всього існуючого, то для його пізнання слід звернутись до шляху заперечень. «Ибо божественная субстанция превосходит своей непомерностью всякую форму, которой достигает наш ум: поэтому мы не можем постичь Бога, познав, что он есть». Разом з тим, весь світ свідчить про Нього, нібито доводить його буття. На це звертали увагу і попередні християнські мислителі, проте, не усі їх аргументи на користь Божественного буття влаштовують Фому Аквінського. Так, у «Сумі проти язичників» він аналізує відомі докази і багато з них вважає невдалими. Не переконує Аквіната і так званий «онтологічний доказ» Ансельма Кентерберського. За Фомою докази повинні мати апостеріорний характер. У «Сумі теології» він пропонує п'ять шляхів до визнання Бога: у першому Аквінат іде від існування речей, що рухаються, до необхідності існування «нерухомого першодвигуна»; у другому – від існування порядку, або ієрархії діючих причин до існування першої недетермінованої причини; у третьому – від існування речей, що здатні або мати, або втрачати буття, до існування абсолютно необхідного сущого; у четвертому – від існування ступенів досконалості у скінченних речах, до існування сущого, що є причиною усіх скінченних досконалостей; у п'ятому – від причинної доцільності у тілесному світі до існування розуму, що відповідає за порядок і доцільність у світі в цілому.